

HRVATSKA RIEČ

Predplatna cijena: na godinu K 12. — Za pô godine K 6. — Za Šibenik na godinu donašanjem u kuću K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12 suviše poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

Protivnički prigovori

Poslije skupštine u Splitu moglo se je čitati po raznim novinama prigovore, da se je ta skupština pravaša vodila u najvećoj tajanstvenosti. Na protivničke brige već smo se osvrnuli, red je, da se osvrnemo i na tu vrst prigovora o muku i tajanstvenosti.

Najprije ne стоји тврђња о мұку и тајин-
стvenosti, jer se o slozi, o miru, o uzpostaviji
jedinstvene stranke prava moglo odavna čitati

jedinstvene stranke prava moglo odavna citati javno u novinama. O tom se razpravljalo u više prigoda i u prvom listu, kao i u drugim pravaškim listovima. Osim toga razpravljalo se prije skupštine u pouzdanim sastancima u Zadru, Splitu, Sinju, Makarskoj, Imotskom, Šibeniku. U Splitu pak dan prije skupštine, pa i ono jutro pred skupštinom sudjelovali su dogovorima izaslanici iz sve Dalmacije. Na samoj skupštini čisto i bistro se označilo što se hoće, putem usvojenih načela i pravilnika. Ta načela i pravilnik već su u novinama objelodanjeni; može ih svaki čitati, propisati, usvojiti, obdatici. Što je dakle u svemu tomu tajanstvena, kad je sve učinjeno sudjelovanjem pravaša na javnoj skupštini, razpravljanjem kroz novine i razne odbore?

Ništa, ali treba prigovarat i to baš od onih, koji su sve, što su u politici radili, učinili u najvećoj tajinstvenosti i bez i najmanje pri-vole sumišljenika.

Ne čemo na dugo. Samo čemo nabrajati. Sumišljenici raznih stranaka izabrali svoje za-stupnike. Ti izbori plod su dugih naprezanja, borbe, koja gdje god stoji nekoliko godina rada. Zastupnici i ne vodeći računa o svemu tomu, i ne pitajući svoje birače dogovore se i skalupaju stranku: „hrvatsku stranku“.

Ovi isti zastupnici sa još gdje kojim Hinkom Hinkovićem stvaraju „starešinstvo“, „resolucije“ i još koješta, a da o tom nitko ništa ne zna, nego samo toliko, da treba da to svak primi kao gotovu otačbeničku potrebu.

Ovi isti zastupnici stvaraju razne kombinacije, kompromise, stranke, sami po sebi bez da imadu ovlast od svojih izbornika, bez da pitaju svoje pristaše. Oni sami po sebi bez ovlasti, bez obazirati se na javnost ostavljaju onu stranku, koja ih je podigla i izabrala. I to sve je dobro učinjeno. Oni same skakaju nove stranke, nove programe i to je sve povhalno, lijepo, mudro. Ne samo, nego oni od svakoga zahtijevaju, da ta njihova djela površi i što su učinili oni, da učini to i drugi, t. j. da odbjegne stranku, kojoj pripada i za koju je radio kroz cijeli svoj vek.

Sto je njima bilo, da sve što su uradili, ne odgovara nijednim načelima slobode, što je njima bilo, da sve to ne odgovara u najprijetnijem parlamentarizmu, a kamo li da bi gdje vlast občine i jednako prava glasa?

To njih ne smeta, jer misle, da zastupnici sačinjavaju stranku, i da zastupnici mogu raditi od stranke, od pristaša stranke što ih je volja.

Dočim istina je posve drugačija. Pristaše stranke imenjuju zastupnike, daju im stanoviti poslanstvo i zastupnici su dužni da to poslanstvo izvrše u duhu one stranke, koja ih je izabrala. Zastupnici su poslaniči svoje stranke, a nisu stranaka. Pa za to je najveća rugoba i nesmisao, da zastupnici misle te mogu svoju stranku ostavljati kad hoće i stvarati druge, kako im se prohitie.

Zastupnici mogu kao svaki čovjek zahvaliti se na poslanstvu, koje im je stranka povjerila; oni mogu — ako su drugih načela — to opravdati pred svojom savješću i pred javnošću, ali oni se ne smiju poslanstvu svoje stranke izvrjeti bez da su se zahvalili, to jest bez da su položili mandat u ruke one stranke, koja im je poslano, dale.

to poslanstvo dala.
Što mi znamo, zastupnici, koji su stvorili zajednički saborski klub u Zadru i prozvali se „hrvatskom strankom“, toga nisu učinili, a nisu i opravdali svoje ponašanje, premda su stvorili program i pravilnik te stranke i premda imaju četiri lista, koli zastupaju tu tobožniju stranku.

Radi prilika, koje vladaju u pokrajini, javno
mnjenje nije bilo toliko jako, da se zastupnicima
nametne, nego se mučke trpilo tu novu stranku.
Nu to javno mnjenje ipak je toliko jako, da do

Izlazi s riedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglasi, priobćena pisma i zahvale tiskaju se po 30 para petiti redak ili po pogodbi. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Rukopisi se ne vraćaju.

gradu, doniela je podpuni uspjeh. Zadovoljila je posvema njezine učestnike, kojih je bilo do blizu 600 iz svih strana pokrajine, u zastupstvu svih stazeša. Ozbiljno shvaćanje današnjeg položaja hrvatskog naroda, trezost i htadnoća razpravljanja kol u predhodnim konferencijama, gdje su se razbistriji pojmovi i uklonile nuzne gredne na načelnu nesuglasice, toli i u sveobčoj izvešću ne smjeli se „konačni računi“ iznjeti vieču, ako ih prije nije pregledao novčani Odbor od vieča imenovan (§ 42. O. P.), inače nevaljano bi bilo i odobrenje vieča. Običajno bi gospoda na upravi predložili vičevu, da se imenuju u novčani Odbor osobe podpunog njihovog pouzdanja, pa i nevjeste računima, između kojih bivalo bi i nepisemnih!

gledajući na nečlane nezadovoljstva, i on, u sreću skupštine, jasnim su dokazalom važnosti splitskog pravačkog sastanka. Nadodamo li jošte pokonjenost neprijatelja svete Starčećeve ideje i jedva prikriveno nutrije nezadovoljstvo radi njima neoceknjivog razvoja dogodjaja na skupštini, to svaki istinski pravač i iskreni rodoljub mora biti baš užišen sa uspjehom. Dušman je jedino spasosrane pravačke misli, bili to politički kameleonti „Hrvatske stranke“ ili gospodski nestrijivi aristokrati samozvane „pučke napredne stranke“, prigovaraju nam, da je sve na skupštini vodjeno u mukloj tajanstvenosti, i sloga pravača da je postignuta jedveđice uz veliki prijor u samozatvoru. Dā, ova gospoda nadala su se, da mi ne ćemo znati pregarati nuzgredne razlike u mišljenju, te da ćemo se zbog malenkosti i osobnosti javno počupati, a oni tada veseliti se i brati plodove našeg eventualnog razdora. Ali oni se prevarile: prevladala je trjeznost kod braće istih načelnih mišljenja i upozastavljeno je podpuno jedinstveno pravaču u Dalmaciji. Skupština je to svečano sankcionirala, privihavši jednočudo, uz neznatne preinake, jedinstvena načela i uredbu stranke, i sada možemo se sigurno nadati, da

če stranka prava oživiti novim, svježim životom. U njoj će prostrujati duh jednočinosti, duh rada, i svi će pristaće prema duhu pravilnika uzraditi, da provedu u svojem mjestu, u svojoj okolici organizaciju stranke. Jest, ova je od prieka potrebe, od silne nužde za razvoj i napredak Starčevićeve ideje. Sve se oko nas svrstaje u bojni red, sve se hvata u jednokolo. Skupimo se dakle i mi pravaši, uredimo se u svakom i najmanjem selu, ustrojimo mjestne klubove, ali odmah — ne časeći časa, i stranke će u kratko poskočiti, na trepet protivnika i svih mogućnika. U svakoj varoši, gdje ima samo dva dobitna pravaša, sastavite klub, jer više vriedi pet organizovanih pristaća, nego pedeset neorganizovanih. Pet organizovanih, budu li znali raditi u duhu života, to jest međusobnim nutritivim izobrazivanjem: razgovorima, predavanjima, čitanjem i komentiranjem stranačkih novina, te izvanski šireći među prijateljima i znanicima svoja načela, u malo vremena dobit će stotstruko novih slijedbenika, dočim 50 izvan organizacije i sami će odladiti i na prvi pun vjetra odsaliti se od debla.

S druge strane po novom pravilniku u više stranke imaju pravo glasa jedino organizirani prište, za to svatko, tko hoće imati utjecaja ne razvoj stranke mora ili stupiti u ob postojeće mjestne klubove, gdje ih imade, ili ih ustrojiti. Dakle svi ruke na posao za dobro stranke, a po tom i tužne nam hrvatske domovine.

Na koncu još jednu. Bilo bi dobro, da članovi uprave opredjele sebi djelokrug za organizaciju stranke, te žilavim i uzračnjim radom svrstaju u kratko vrieme sve pravaše u jednu nepredobivu vojsku.

nepredstavljiva vojščka.
S otokā 20. svibnja 190 .
pm.

sinjskoj občini).

Sinj, 21. svibnja.

Oslonom na propise zakona svaki član občine ima pravo pregledavati občinske račune na svoje vrieme, pa činiti opaske i tužbe na nadležne vlasti, koje su duže nepristrano rješiti u granicama povjerene im zadatice, po slolu i duhu zakona. To je pravo na žalost posve kod nas bilo zanemareno tako, da nitko nije pregledavao občinske račune, niti što opazio, niti se bud zašto pritužio. Ni novčani Odbor nije ni nikada valjan, vješt i redovito pregledavao; jedino što bi podpisao izvješće kako bi mu se podnieslo na podpis, jer bez toga

U računima god. 1906. opazili smo utjepreno za travarini u više nego je uvršteno u Blagajnički Dnevnik na stotine kruna; da je ostalo neizplaćeno na hiljadu; neizplaćeno od g. 1905. ne prineseno u 1906. na stotine; opazilo se je dugovine svrhom g. 1906. od dohotaka zemalja kakovih 5000 K, dočim neki glavari kao što su brnjaški, glavički, karakšići i t. d. tvrde, da su izplatili. Tako isto imade ih, koji tvrde, da su na svoje vrieme izplatili travarini, koja se nije pomrsila, te stoji kao dugovina!

Opazili smo računu god. 1906. jednu namirnicu u iznosu od 105 K, što je primio iz občinske blagajne prvi prisjednik a za putbine, što je načelnik tobože u službene svrhe isiao u Zadar. Ima tamo na stotine neredenosti pa i zaporaba u razispinjanju občinskog novca, što će biti bez dvojbe revizija opazila i ubilježila, kao kod nas u Dalmaciji.

Zakon i pravica vajpu osvetu sa zahtjevom, da se pitane što prije uređi, da biednini občinara svane zora bolje budućnosti, uz sveobči vapaj: Dolje nedostojni! po onoj: „Qui se existimat stare, videat ne cadat!“

Občinari.

Neka gospodarska razmatranja.

I.

Jao ti je narodu, koji živi o jednoj samoj kulturi — uzlikuljeno je znameniti ekonom. Da su njegove rieci, rieči proroka, ne treba da nijihovu istinost tražimo na daleko, dosta je da se obazremo oko sebe, to da skupa s njim uzlikujemo: Jao nama, jer živimo o jednoj samoj kulturi.

Ako se više manje sve pokrajine Austrije mogu da polvaju svojim gospodarskim napredkom, mi doista u Dalmaciji, u zemlji, koja je toliko decenija bila zapuštena, u zemlji, koja bi po prirodnom položaju moralta biti na prvom mjestu — ne. Mi smo na starome, a domaćice, rek bi, da idemo nazad mjesto napred.

Zašto to? Jer živimo o jednoj samoj kulturi — o lozi.

Naši otci bili su naprednici od nas. Oni su shvaćali, da kao što čovjek ne može da živi o samom hlijebu, da tako ni domaća ekonomija ne napreduje, ako čeka, izruke svoga blagostanja iz jedne samo privredne grane. Jedno 30 do 50 godina nazad, naša pokrajina, osim vina, imala je dovoljno hrane, ako ne za cielu godinu, a ono barem za veći dio nje, dok danas uvez obiljno stvar hrane, kao hrane u obće: ječma, pšenice, kukuruz itd. naša pokrajina ne daje niti polovicu nego prije, a sav taj prihod jest dostatan za malo mjeseci, ne cijeloj pokrajini, da li niti onim predjelima, u kojima se ove kulture goje.

Pristrost pučanstva ovo se opravdati ne može, jer uprav u ovim predjelima, nešto radi selitbe, nešto, što je narod oslabio usled mašlanične zaraze ovaj je ostao isti, aki nije i spao.

Zavirimo li u računske knjige naših trgovaca, pa i u onim predjelima, gdje se sije ječam i kukuruz, da nači čemo, da je većina dugo što je unesena u njihova knjige, najviše za kukuruz i ječam. Da pako taj kukuruz i ječam nije domaći proizvod, već strani, dosta nam je poči kod opravništva parobroda na primorju i tu čemo naći koliko hiljada q hrane preko godine, što najviše preko Rieke dolazi u našu pokrajinu i to

ne samo u primorske, da li i u zagorske predjele, pak baš u one, u kojima nam se čini, da bi po broju i po prostoru svojih oranica mogli namaknuti toliko hrane, koliko bi bilo dostatno preko ciele godine za prehranu barem njima, ali na žalost ni to nije.

Ovo je značaj velikog siromaštva, znak naše ekonomske propasti, koja mora da zabrine svakog pravog rodoljuba. Kao da čujemo glas, a kako bi se ovome dalo pomoći?

Napredak gospodarski jednog naroda nedostatno je očituti ni popraviti ni u jednu ni u dvije godine dana, već se hoće tu više i više godina stalna i uzražna rada. Ovo biva kad je domaći gospodarstvo postavljeno na čvrst, stalni temelj, a ne kad je klimava, zapušteno, iztrošeno, izrabljeno, izsisan, ugnjetavano, podloženo, pridano itd., kao kod nas u Dalmaciji.

Za podiši naše gospodarstvo do stepena, da bude moći reći, mi nemamo potrebu od drugoga, hoće se puno i puno godina. Rok bi mogao biti i kraći, kad zapuštenost ne bi bila velika. Promotriju li jednu po jednu granu naše poljoprivrede, opaziti čemo, da nijedna nije na stepenu ne samo podpunog razvijanja ili savršenstva, da li ni na putu da se k tome dovine.

Kopa se, krči se, ore se, sadi se, mladi se, pljevi se itd., kao i prije. Ječam, pšenica, kukuruz itd. žanje se, tuče se melje se kao prije. Vino, ulje, pripredire se, kao prije, voćna stabla se guje, mjesto da se sade, more se ludo upropasuje, pak kako možemo, kako smijemo govoriti o napredku. Nama se porajda smije na ustnama, kad čujemo rieč, doduše liepa za druge, ali gorka za nas: u viku smo napredka, Kakova napredka, kad smo u viku ekonomskog nazadaka i to tako strašna, da nam prijeti obiteljska ekonomska propast. Reći će nam tko, a kako to? Evo razloga.

Obiteljski zahtjevi prehrana svagdano rastu, skupoča živega svagdano skače, a naš domaći najveći proizvod t. j. vino ne nalazi kupaca, ne samo po cijeni, koju bi zaslужivalo, da se izbjubi troškovi skopčani sa proizvodnjom, da li ni takovu, koja bi mogla da zadovolji. U jednu rieč naše vino, najspekti ove godine, nema cijene, u podrumu je. Ovo je obča tužba iz cile zemlje, ovo je tužba stotina i stotina naših težaka, naših posrednika, koji pokraj punih bavaca vina moraju da gladuju. Mnogi i mnogi nemaju odakle da porez plaćaju, a kamo, da nadomire kamate i kupe hrane za svoju porodicu.

Nazad godina, kad smo mogli postati bogati, kad smo mogli skupiti toliko novca i pridignuti naše blagostanje, da danas odolimo zarazi filoksere, ovoj novoj nevolji, koja nas je snašla, kad su radi filoskericne zaraze vani, naša vina, ljevo mogla proći u trgovini, kao što su bila počela, naša otčinska vlasta, zaštitu vina svog saveznika talijanca, nametnula nam je vinski klanzulu i možemo reći, našu ekonomnu snagu jednim potezom preje je uništila.

Reći će neki, a učeni po običnoj diplomatskoj doskočići, sad nema klanzulu, pak isto vam je vino u konobi. Jest i ovo je žalostna i gorka istina. Danas je Španjolska, Francuska, Njemačka, Italija, Magjarska, Hrvatska zasadila svoje vinograde filoskerom uništene, da ne samo što imaju toliko vina, da zadovoljava domaću potrebu, već ga imaju i to u ogromnoj mjeri za izvoz, priredjena na način, da mi naše ne možemo takmiti ni kao materijal s njime.

Gdjeđko put više na sobariju, nu ne zbog zloče, već samo da se razvije ...

— A mlađa je godinu dana od vas.

— Ne mari ništa. Ima vam godina i godina: vremene se mjeri prema mjeri dojrnova. Što je ona vidjela? Što ona zna?

On se radi hvalio svojim izkustvom. Ja sam imao dosta razloga da mu ne vjerujem. Više puta sam opazio, kad bi pred nj prošla gospodica Lidija, da se vratare ruka digla do šešira nekom sumljivim brzinom uz smjeran naklon glave, i on je nespretno pozdravljao kao da se boja da će poplatiti djevojčicu sa onim njegovim telom natinim zvoniku. U poređi s madom gospodaricom, stas i nespretnost njegova bijahu vanredne. Ja nisam shvatavao važnost onih pozdrava, ali Lidija ih je opažala. Naravno je: smješna strana čovjeka je ona, koja se najviše dojmina žene.

Vesela, mira, zadovoljstva puna milosti božje, pravice i reda i bratske stoge — bez nevjere truna; — Siromah je nje nad nepravdom pređa. Bilo je doba ... Nestade ga davno, i Hrvat vidje mnoge Jade proći, Ali im je nejgvo svedj ostade slavno!

Svanut će danak, iz tamne noći, Sloboda rodu vratiti će se stvarno, Bilo je doba ... i opet će doći.

Vicko Marković.

MAKSIM GORKI:

Siromahova ljubav.

Preveo S. Z.

Ovaj sud o gospodjici Lidiji nije mi se toliko svidjao. Nepovoljno mnenje služničadi o gospodarima vrio je razumljivo; ali Platon bio je na polovicu obrazovan, i morao je pojimati, da govorice na onaki način o mlađim gospodaricama, da se ponizavaju do psihologije služavaka. Nisam mu ništa primjetio, i on preosudi kroz smieško. — Pore svih svojih mušica, postupa ljepe sa služničadi. Uticava je, prijazna, donapokon dobra.

Potom mi je pripovedala kako ga domaća služničadi držala ludakom za to što nije udarao sobariči i što u svetčane dane nije sjedio kraj vrtnih vrata i zrno sjeme trtora, već je svedjer čito svačake knjige.

Po mišljenju sobaričinu i kuharičinu ono držanje nije dočilio vrataru. Govorio je mnogo, na nerazumljiv način, svakog je naučio, a svoje druge ozlojedjavao dugim govorima.

— Moralo ga se nagovoriti, da se spremi za učitelja, — rekoh ja. — Mogao bi ići u selo prosvjećivati narod.

— Da, — odvratи gospodica Lidija. — Bit će da mi puno bolje ... Ovdje nije na pravom mestu.

I od onog časa ona se sve zanimala za Platona; na to, što bi si predstavljala da je u njem odkrila kakog prešućivu legendarnog kneževića, već jedino s toga, što bi joj bilo čudovato da spoživa čuvstva jednog čovjeka, što pometaje kućno dvojstvo.

Dodje proleće, kojim doprše i vrate. U krošnji sjenatih lipa raztolezala se vascieli dan crvki zabavljeni titaci.

Prijemljih da Platonove oči zurahu nekim neobičnim, neodredjenim pogledom punim zabune i sjetje. On postade mučljiv, zadržanih kretinja, smeten.

Jedne travanske večeri zatvarajući vrt, upita me povjerljivim glasom:

— Mogu li sutra doći k vama?

Prijemljih da Platonove oči zurahu nekim neobičnim, neodredjenim pogledom punim zabune i sjetje. On postade mučljiv, zadržanih kretinja, smeten.

Prije neg su ove države i pokrajine došle do podpune obnove svojih vinograda bio je čas, da se ekonomski podigne, a nisu nam dati, a sad opet vina ovih država i pokrajina zakrešla su put našem, možemo reći jedinom proizvodu te kud mi možemo? Sredstava nemamo, snage ne, dobre volje koliko se god hoće, ali koja fajda, kad ova ne pomaže bez sredstava i bez snage.

Čas je odlučan i mi moramo da se prenem. Filoskera je za svakoga bila, a još više za nas jest jedno veliko i ogromno zlo, a kao što svako željoraditi biti predteča nešto dobra, tako i mi treba da udesimo naš rad, mora da naš gospodarstvo uredimo po mogućnosti onako, kako bismo mogli doskočiti svim našim potrebama.

O tome ćemo u narednom broju.

Naši dopisi.

Sinj.

Još nešto o razsipnosti u našoj občini. Pri dolazku u Sinj — otrag kakovih 36 godina — domobranci čete, naša glasovačna gospoda na upravi občine uzeli su u našu pojatu od svoga prijatelja jednomišljenika za vojarnu domobranstva, sa najmom od godišnjih 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godišnjih 300 fornta. Sve popravke, kao što i gradnje kuhinje i zahoda bile su na teret občine. God. 1901. sagradjena je vojarna na 600 fornta. Za kakovih desetak godina najam je slijedio isti, pa na primjedu blagajnika, da je taj najam preteran, bio je srušen na godiš

bjede pjevajuć: Živio naš dični zastupnik Ivan Miličić!

Ni okolišna mjesta kad su ugledala nisu suskrtala razsvjetu, naravno sjecajući se da Trilj (koji je bio i biti će pravo njihovo u hrvatskom načelu krilo) ovo čini za spomen pobjede.

Douosimo ovo nek se svih dičnih rodoljubi hrvatskog naroda ugledaju i pridruže nama, a nek se neke nameće oko „slobode“ i njezine „male“ ne usudjuju k nama.

Triljski pravaš.

Vesti.

Licna vies. Prisjednik na Zemalj. Odboru i načnastupnik na carevinskom vjeću i saboru Dr. Ante Dublić odputovao je u Beč.

Za naše pučke škole. Prekjucer bio je ovđe u Šibeniku školski izvještaj i dverski savjetnik Dr. Ambroz barun Maročić, te je skup s gosp. načelnikom i kot. škol. nadzornikom gosp. Sinčićem pregledao ponudjeno pojačeće za školu u Dōcu. Ovom prigodom intresirao se je uobičajeno za pitanje školstva u Šibeniku i podpuno se uverio, da se Šibeniku u tom pogledu mora po pravici što više udovoljiti, te je bilo govor o i zapitanju srednjoj školi.

U pogled pučkih škola nadamo se, da će poslije ovog posjeta dvor. savjetnika gosp. Maročića biti uzeto u obzir sve, što može da zamči obice i redovito pohadjanje mnogobrojne naše školske djece u Varašu, gradu, Dōcu i Crnici. To očekujemo od poznate njegove zauzetnosti.

„Šibenska Glazba“ svirati će sutra u neđelju na obali slijedeći program: 1. Koračnica „Triglav“; Fučik; 2. Hrvatska Ouverture: Rosenberg-Ružič; 3. Zbor i molitva mornara iz op. „L'Africaine“: Meyerbeer; 4. Potpourri „Paterg'schichten“: Ertl; 5. Koračnica: Schubert. Početak u 7 sati na večer.

Vježanje. Jutros se vjenčao g. Dinko Skubonja, trgovac, s čestitom gospodjicom Genezom Mandić. Naša najdražnja čestitana!

Vručina zavladala je upravo žestoka, da se takova ne pamti ovako još za rana. Tuže nam se od svukadi na stetu žege i suše.

Poduzeće „The Edison-Kinematografa“ javlja, da će doskoru u Šibeniku započeti s kinematografskim predstavama u atriju mjestognog kazališta.

„Ubožkom Domu“ udišće da počaste uspomenu Božidara Arašića: Augustin Delić K 2; Frane Crjenko K 2; Ante Tikulin K 2; Frane Mondini K 1. Na počast uspomene Sime Matačula: Dr. Ivo Krstelj K 5; Paško Čikara K 4. Na počast uspomene Milovanu Dulibiću: Luka Miličić K 2; Dr. Petar Kragić K 3; Stjepan Kristić K 3; Samuel Puretz K 2. Na počast uspomene Ante Šoljana: Dr. Ivo Krstelj K 5; Vladimir Kulić K 1. Na počast uspomene N. Giupani: Dr. Julij Gazzari K 3. Na počast uspomene Ante ud. Kraljevića: Stjepan Kristić K 4. Na počast uspomene Vicku Marenzi: Cezar Rubčić K 1; Ivan Bergnocihi K 3. Da počaste uspomenu A. Žepine: Rikard Giovannizzi K 2; Vladimir Kulić K 1; Otilija Pasini K 1; Zvonimir Rakamarić K 1. Na počast uspomene Andre Šupuka: Ivan Bergnocihi K 5; Vladimir Kulić K 2. Na počast uspomene Milana Kovačeva: Zvonimir Rakamarić K 1; Vjek Bogdan K 1; Juraj Rakamarić K 1; Hinko Bartul K 2. Na počast uspomene o Konradu Šagliću: Pavle Grubislić K 2. Na počast uspomene Jakova Grubislića: Rudolf Pauri K 4. Na počast uspomene Kate Sponza: Ivan Bergnocihi K 3; Obitelj Bane-Meichsner K 4; Obitelj Pasini K 2; Vlad. Kulić K 2; Petar Zuliani K 2; Miho Juršić K 2. Na počast uspomene Marije Furlan: Stefan Subotić K 2. Na počast uspomene Dra. Nika Nisitea: Josip Meneghelli i obitelj K 6; Attilj Courir K 5. Na počast uspomene Frane Pivca: Ivan Vidović K 2. Na počast uspomene Lidija Sogaro: Vjek Medić K 2. Na počast uspomene Kete Evangelista: Josip L. Bilić K 3; Ante Tikulin K 1; Eškerica Pavica K 2; Frane Crjenko K 2; Rudolf Pauri K 2; Anta ud. Pauri K 1. Na počast uspomene Marije Grubislić: Marko Belamerić K 2; Obitelj Meischsner-Bane K 6; Nika Perica K 1; Rudolf Pauri K 3; Josip L. Bilić K 3; K. Lukšić K 2; I. Tombolani K 2; R. Bay K 1; D. Tironi K 1; J. Palavrić K 1; A. Dvornik K 1; P. Šojoan K 1; I. Giovannizzi K 1; G. Rossi K 1; V. Bogdan K 1; V. Martinović K 1; M. Čefter K 1; Pavle Grubislić K 1; M. Paklar K 1; J. Kulić K 1; Ika ud. Čelar K 2; Juraj Rakamarić K 1. Na počast uspomene Kete ud. Dulibić: Andre Matačić K 2; Domenico Comisi K 2; I. Medić K 2; Josip Eškerica K 1; Ante Živković K 1; Obitelj pok. Andre Medića K 2; Ante Bontempo K 3; Vlad. Kulić K 2; Mate Grubislić K 2; Šime Šupul K 2; Frane Crjenko K 2; Ante Tikulin K 1; Paško Čikara K 2; Miho Kulić K 1. Na počast uspomene

Pavla Tironi: Dr. Niko Subotić K 3; Dr. Petar Miličić K 2; Josip Marković K 1; Dr. Ivo Ucović K 5. Na počast uspomene Luce ud. Ivanićević: Dr. Ivo Krstelj K 5; Vlad. Kulić K 2.

U istu svrhu prigodom vjenčanja svoje sinovke gosp. Antunu Mandić darovao je K 10, a gosp. Dume Škubanju prigodom svog vjenčanja sa gospodjicom Genovefom Mandić u istu svrhu K 10.

Uprava „Ubožkog Doma“ svima najljepše zahvaljuje!

Za občinske činovnike već su njake občine kako javljam, na svojim vjećima poprimile zaključak, da im se sniže godine službe od 40 na 35 i da im se primjene pravni odnosi koji vrijeđe za pokraj. činovnike. Sad će da se redom izjave druge občine u pokrajini, pa smo više nego uvjereni, da ne će nijedna izostati, a da se ne pridruže svojim držicama, koje to već učinile u ovom skroz pravdom pitanju. Svaka občina koja bi se izrazila protivno, što nije moguće predpostaviti, pokazala bi, da ne shaća važnost pitanja i da joj nije do reda i tačnog uređovanja ove občinske postoline, koji ovise najviše od činovnika. Ovo naglasujemo, da ne bi koja občina i ovom prilikom navukla na se opravdani običi prikriva.

O jezičnom pitanju. „Smotra“ prenosi iz „Fremdenblatta“:

„Nova zakonska osnova o jezicima za Dalmaciju već je gotova i izraćena srednjoj vlasti u Beču na odobrenje. Ovom zakonskom osnovom uredit će se upotrebljavanje jezika u svim državnim uređima u zemlji, tako da će hrvatski jezik biti uveden u sve državne uredi u Dalmaciji kao unutrašnji službeni jezik.“

Položeni sudački izpit. Pravni vježbenici na sudu gg. Matu Radonić i N. Kamenarovici položili suvih dana na prizvonom sudsitu u Zadru sudački izpit s dobrim uspjehom. Čestitamo!

† Špiro Brusina. Na 21. t. m. u 10 s. preminuo je u Zagrebu u bolnici milosrdne braće čuveni ovaj profesor. Danas mu je proslavljen. Žirodje se je 1845. u Zadru. Proslavljen je izražavanjem riba i školjaka u Jadranском moru. Bio je više puta odlikovan. Slava mu!

Dementi. „Hrvatska Korispondencija“ javlja: Ovi su dana neke novine javile, da zastupnik i dverski savjetnik Dr. Ploj imaju najviše izgleda, da postane dalmatinškim namjestnikom. Mi smo uoblašćeni izjaviti, da ova vies za sada ne odgovara ni najmanje stanju stvari. Naprotiv saznamjeno, da je ovih dana ministar unutarnjih posala barun Bienerth izjavio jednom hrvatskom zastupniku, da će biti najbolje da i nadalje ostane u Dalmaciji na upravi dosadašnjem namjestniku Niku Nardelli, koji će se kroz kratko vreme — kako smo to već javili — povratiti ozdravljen u Zadar, da preuzeme rukovodstvo namjestničkih posala.

Sretni ribari. Na otoku Hvaru, naše hrvatske koljevke Dalmacije, ribari su od početka svibnja, pa do polovice, imali osobitu sreću kod ribolova. Našlovi se je toliko srđela, kavog lova još ne pamte na Hvaru i u okolici. Kod Okorije na južnoj strani tzv. Paklenih otoka jedan je samo ribar zatvorio i u mrežu potegao do 450 barila ribe. Toliko su uhvatili i drugi pojedini ribari. Nek je bar ma od kuda veseli glasova.

Pošastna bolest. Javljuju iz Siverića, da se je u tamošnjoj okolici pojavila užasna pošastna bolest, poput kolere. Jedan je već podlegao, a 6 se bore smrću. Vlast je već poduzela korake.

Iz novinstva. Na 20. o. m. počeo je u Zagrebu izlaziti novi pučki list disidenata Starčevićeve stranke prava pod naslovom „Starčevićanac“. List je vlastništvo šestinske i gradičanske seljačke starčevićeke organizacije, a uređuje ga šestinski župnik veleć. g. Matija Miletić.

Izlet u Obrovac. Hrvatska čitaonica na Reci pripreduje sutra izlet u Obrovac parobromom „Tatra“.

Izjava akademičara. Hrvatski i Srbski akademici u Pragu, Gradcu i Beču na svojim skupština prihvatiće rezoluciju, kojom žigoštu postupak drugova, koji obzira na kolegialnost, patriotizam i ljudski ponos misle i nadaju pohaditi osramočeno hrvatsko svečilište. Istodobno osudjuju i držanje profesora, koji nisu obustavili predavanja.

Čitava univerza za jednog pohadjača! U sredju je optočeno otvoreno zagrebačko sveučilište. Kroz vremena određeno za upisivanje bilo je prisutno mnogo oružnika. Upisao se jedan sami djak i to filozof Steinfel, pangerman. Akademski senat oglašuje, da je podnjoši vlasti predstavku za reaktivaciju Šurmuna i obustavu iztrage proti Manjoloviću.

Najljepše i najjeftinije nagrade koncem školske godine odličnim učenicima jesu „Dobrotvorni spisi“ Franje Bartuša, koji su odlikovani na svjetskoj izložbi u Parizu, a preporučeni po zemaljskim vlastima u Sarajevu, Zadru i Zagrebu. Svi ti spisi odlikuju se biranim sadržajem najboljih naših omladinskih književnika, krasnim ilustracijama i veoma ukusnom opremom. Tko nije slučajno primio popis i cimci ovih knjiga, neka se obrati na upravu „Dobrotvornih spisa“ Franje Bartuša, ravn. učitelja laščinske dječje škole u Zagrebu, kamo se i naruči i novac šalju, pa će ga kretom pošta odmah bezplatno dobiti. Preporučamo najtoplije ovu omladinsku knjižnicu!

Rudno vrelo. Pišu iz Ludbrega: Prigodom pokusnog bušenja, koje je poduzeto, da se ustanovi vrelo petroleja, prordrila je u bušnju ciev, utjerano na občinsku pašnjaku, na površini topla voda slana okusa. Ludbrežko poglavarstvo odpremilo je uzorak ove iz dubine od 750 metara izviruće, a — 30 stupnja C. tople vode kr. zemaljskom kemijsko-analitičkom zavodu, odakle je stigla predhodna analiza ove vode, koja ovu proglašuje prema sadržini mineralnih spojeva rudnog, te iztice neobično velik sadržaj klorovog natrija. Podnešena je mrlja, da se izazlu stručnjaci na licu mjesata.

„Knjiznica za mladež“. Uza sve to, što kod nas izlazi više časopisa za mladež, oskuđica je na Štuju za najmlađe. Mislimo tu razdoblje od 7—11 godine, kada bi valjalo dobrim štivom upliviti na dječje srce, koje, kako je poznato, baš u toj dobi ostavlja najdublji i najtrajniji utisak. Po gotovo je oskuđica na izvorno ilustriranim knjigama za mladež, kakovima roditelji daruju prigode svoju dječju, a poimence pučko učiteljstvo koncem školske godine. Tomu kani doskočiti poznati omladinski pisac Rudolfo Franjini Magier, koji pokreće seriju almanaka za mladež pod pojmom naslovom. Prva knjiga naskoro će izći izdruška pod naslovom „Rasad“. Almanak taj donjeti će uz mnogo slika (preko 30) krasnu naslovnu sliku i posjebni prilog mladog hrvatskog umjetnika, a u tekstovnom djelu množivo izabrani prijevodi i pjesama poznatih naših najboljih omladinskih pisaca. Knjiga se dostupava u velikom folio formatu, a biti će uz vrlo lijevu opremu izmjerene cene: 90 fl. po komadu. Almanak izdrušiće i u buduće svaka dva mjeseca. Rukopisi i predplate šalju se uredušniku i izdavaču (Valpovo, Slavonija).

Konobarski nadzornik. „Narodni List“ doznaće, da će ovih dana biti imenovan konobarski nadzornik za Dalmaciju na vrijeme gradnje i namještajne neće prekorčiti 135.000 K. Zemljiste mora dati občina. Polovicom rujna biti će premješten još 3. i 4. tečaj iz Kopra u Kastvu. Dva razreda i vježbaonica smjestiti će se u „Narodni Dom“, a druga dva u pučkoj školi. Dolaze još prof. Nazor iz Kopra, krčki nadzornik Pribil, a valjda još koja treća sila. Učiteljeće će u Kastvu lijevo uspjevati. Sada imade 18 djaka u I. i 18 u II. razredu. U pripravnicima ima ih 21.

Pitanje hrvatskog učiteljstva u Kastvu rješeno. Financijsko ministarstvo uvrstilo je u proračun K 100.000 za gradnju novoga učiteljstva u Kastvu. Sveukupni troškovi (gradnja i namještaj) ne će prekorčiti 135.000 K. Zemljiste mora dati občina. Polovicom rujna biti će premješten još 3. i 4. tečaj iz Kopra u Kastvu. Dva razreda i vježbaonica smjestiti će se u „Narodni Dom“, a druga dva u pučkoj školi. Dolaze još prof. Nazor iz Kopra, krčki nadzornik Pribil, a valjda još koja treća sila. Učiteljeće će u Kastvu lijevo uspjevati. Sada imade 18 djaka u I. i 18 u II. razredu. U pripravnicima ima ih 21.

Vinska kriza Istri. Vinska kriza još traje. Bielo vino skoro sve razprodano, a crveno još uvek leži u punim bacvama. Ljudi ne samo da trebaju prodati vina za dobiti potrebni novac, već su u neprilici kamo će s novim vinom, ako medutim ne prodaju staro.

Sveslavenski kongres. Na predlog oktoobrašta Milutina, zaključila je duma da se pozdravi državne zastupnike, koji sutra dolaze u Petrograd na sveslavenski kongres. Duma je naredila kancelariji da prirede sve potrebito u tu svrhu.

Agrarni izvjestitelj ministarstva poljoprivrede. Austrijsko ministarstvo poljoprivrede konacno je započelo udovljavati zahtjevu agrarnih krugova, da se imenuju razni referenti poljoprivrede. Prvim takovim izvjestiteljem i to za Balkan imenovan je štajerski agrarni zastupnik Rokitansky.

Iz Austrijskog Lloyd-a. Dne 15. o. m. obdržavala se je u Trstu skupština svih radnika zaposlenih kod Lloyd-a. Na predlog socijaldemokratskog zastupnika Pagninija radnici odlučno odzakazali Lloydu radni ugovor, koji iztiče u februaru 1909. Na vidiku su nove veštice borbe oko povisice plaće.

Koliko se troši na germanizaciju? Iz predavanja Dra. Perka, českog renegata, saznajemo, koliko se troši na germanizaciju i tko provadja tu germanizaciju u Českom. Tako je dao za germanizatorske svrhe: Schulveren 6 mil., družtvo Niemaca 1 mil., „Böhmerweltbund“ tri četvrti mil., družtvo Niemaca u juž. Českom

sto hiljadu kruna, te družtvo za uzdržavanje 1 mil. Cielu tu akciju vode državni činovnici, dio plemstva i — vlasta.

Naše brzovjavke.

Zagreb, 23. Pred sveučilištem uvek je jednako pusto. Upisao se nije nitko ni drugi ni treći dan. Rauch biesan uvadja diktaturu, osvetu. Djaci emigranti, koji nisu zavješnici, bit će izterani. Odpuštanje činovnika Ježića u Peršiju bez plaće nakon 30 godina službe, jer je glasovao za Supila i slučaj Verniča izazivlje občenito zgražanje.

Zagreb, 23. Pejačevićeva izjava u „Agr. Zeitungu“, da on nije nikad stajao ni u kakvom političkom odnosu s Rauchom prikazuje Raucha očajnikom, koji ne bira sredstva, kojem je učinak i podvala jedino oružje.

Zagreb, 23. Činovništvo je silno razsredjeno na atletat, što ga Rauch snije proti njihovoj savjeti, nanjeravaju izmamiti od njih podpisne, kojim žale svoje dosadanje držanje.

Budimpešta, 23. Wekerle je saobjeo drugovima u ministarstvu izpadak zajedničkog ministarskog većanja vrhu čestničkih plaća i povišice pristupa vojnici, te u drugim spornim pitanjima. U saboru nastavlja se posebna razprava o proračunu ministarstva za bogoštovje i nastavu.

Beč, 23. Kralju je sve to bolje.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.) Vlastnik, izdavatelj i odgovorni urednik Josip Drezga.

Hotel Dinara
Šibenik kod mjestognog kazališta

obskrijben je izvornom kuhinjom -
- uobčinim i zdravim sobama i svim
- - ostalim mogućim konfortima. -
- CIJELE VRLO UMJERENJE. -
Preporučuje se Ivanačka ud. Podig.

Čast mi je objaviti P. N. Občinstvu, da mi je povjereno za Šibenik i okolicu glavno zastupstvo

osiguravajućeg zavoda
„Victoria“ u Berlinu
nemeljena god. 1853.

Osiguravajuće grane jesu slijedeće:
1) Pučko osiguravanje: a) za zdrave osobe do 14 g. bez liečničke preglede.
b) za zdrave osobe od 15-te godine unapred također bez liečničke preglede.

2) Osiguravanje u slučaju smrti i preživljivanja. (Mješovito osiguranje).

3) Osiguranje glavnica i prištednja.
Na zahtjev daju se potanje obavijesti i o drugim nuzgrednim granama osiguravacije.

----- UVJETI NAJPOVOLJNIJU. -----

Sa štovanjem

JURAJ GRIMANI - Šibenik.

PRAVA GUMA
za navršanje američkih loza
dobiva se u drogariji

Vinka Vučića
Šibenik

Jamči se za najbolju
vrst robe.

Prodaja pravog sumpora
Extra i Engleske modre galice.

PODRUŽNICA HRVATSKE VJERESIJSKE BANKE - ŠIBENIK.

BANKOVNI ODJEL

prima uložke na knjižice u konto korentu u ček prometu; eskomptuje mjenice, financira trgovske poslove, obavlja inkaso, pohranjuje i upravlja vrednine. Devize se preuzimaju nakulantnije. Izplate na svim mjestima tu i u inozemstvu obavljaju se brzo i uz povoljne uvjete.

Dionička glavnica

K. 1.000.000

Pričuvna zaklada 100.000

Centrala Dubrovnik - - - - -

- Podružnica u Splitu i Zadru.

Priskrbuje zajmove uz amortizaciju kotarima, općinama, i javnim korporacijama.

MJENJAČNICA

kupuje i prodaje državne papire, razteretnice, založnice, srečke, valute, kupone. Prodaja srečaka na obročno odplaćivanje. Osiguranje proti gubitku kod žrtvenja. Revizija srečaka i vrednostnih papira bezplatno. Unovčenje kupona bez odbitka.

ZALAGAONICA

daje zajmove na ručne zaloge, zlatne i srebrne predmete, dragu kamenje itd. uz najkulantnije uvjete.

Hrvatska Tiskara ŠIBENIK.

Izrađuje svakovrstne radnje, kao: Knjige i brošure, sve vrsti tiskanica za občinske, župne i druge urede, seoske blagajne, odvjetnike, trgovce itd. te moderne posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive na zabavu, plesne redove itd.
Drži u zalihu sve vrsti občinskih, župnih i drugih raznih tiskanica.

Solidna izrada. Umjerene cene.
Naručbe obavljaju se brzo i točno po zahtjevu.

JADRANSKA BANKA U TRSTU

Bankovne prostorije u ulici Cassa di risparmio, Br. 5.
Vlastita zgrada.

Obavlja sve bankovne i mjenične poslove: eskomptuje mjenice, daje predujmone na vrednostne papire, kao i na robu ležetu u javnim skladistima.

Kupuje i prodaje vrednostne papire, svake vrsti, devize, inozemni zlatni i srebreni novac, te banknote i unovčuje kupovne i izdribe papiere uz najpovoljnije uvjete.

Izdaje dozvake na sva glavnja tržista monarhije i inozemstva, te otvara vjeresije uz izprave (dokumente) ukravcanja.

Prima novac na štedioničke knjižice u tekući i giro račun.

Obavlja sve burzovne naloge najbrže i najsvjesnije uz vrlo umjerene uvjete.

Poseđuje i konverzije hipotek kod prvih hipotekarnih zavoda u najniže uvjete.

NUISOL

pripravljen od

BERGMANNA I DR. U TEČENU

jest i ostaje kao i do sada

najbolje naravno sredstvo za bojadisanje kose i brade.

Cena K. 3.

20-5

Dobivaju se sve tri boje

u Drogariji Vinka Vučića - Šibenik.

Schicht-SAPUN

jest najbolji!

Ja gajećim nit parim,
Nit sa praljkom rublje kvarim,
Mojem srećom i srećom
I već cisto suši sterem,
To sapunkom neće svakin,
Već Schichtevim samo pravim
Po jelenu taj se znade,
Svaki komad ga imade!

Xrvati i Xrvatice!

kupujte marke

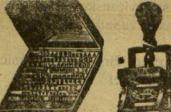
DRUŽBE

Cirila i Metoda

za Jstru

KNJIŽARA I PAPIRNICA IVANA GRIMANI-A

Glavna ulica - ŠIBENIK - Glavna ulica

preporuča svoj veliki izbor ljetnih HRVATSKIH, TALIJANSKIH, NJEMACKIH I FRANCUZSKIH KNJIGA,

romana, slovnica, rječnika, oda pisacih sprava, trgovackih knjiga, uredovog papira, elegantnih listova za pisma, razglednica i t. d.

Prima preplate na sve

hrvatske i strane časopise

uz originalnu cenu sa tačnim i brzim dostavljanjem u kuću.

Velika zaliha svakovrstnih

toplomjera, zvjezda-naočala

od najbolje vrste i leća u svim gradnjama.

VANSKE NARUČBE OBAVLJA KRETOM POŠTE.

Skidište fotografskih aparatova i svih nujnogradnih potrebitstva.

Jedini je domaći osiguravajući zavod!

OSIGURAVAJUĆA ZADRUGA U ZAGREBU.

UTEMELJENA GODINE 1884.

CENTRALA: Zagreb, Trginski trg, Beleškovićeva ulica br. 2.

PODRUŽNICI I GLAVNA ZASTUPSTVA: Osijk, Sarajevo, Slijepet i Trst.

Ova zadruga stoji pod okriljem i nadzorom občine slobodnog i kr. glavnoga grada Zagreba, te prima uz povoljne uvjete sledeće vrsti osiguranja:

I. Na ljudski život:

- osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti;
- osiguranje miraza;
- osiguranja životnih renta.

- Osiguranja mirovinu, nemocnina, udovinu i odgojnina sa i bez liečničke pregledbe.
- Pučka osiguranja na male glavnice bez liečničke pregledbe.

II. Protiv šteta od požara:

- Osiguranja zadruga (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica).
- Osiguranja pokretnina (pokućstva, dučanske robe, gospodarskih strojeva, blaga i t. d.).

- Osiguranja poljskih plodina (žita, siana i t. d.).

III. Osiguranja staklenih ploča protiv razlupanja:

Zadružna imovina u svim odjelima iznosi: K. 1.410.816.28

Od toga jamčevne zaklade: K. 1.000.000.00

Godišnji prihod premije s pristojbama preko: K. 820.000.00

Izplaćene odštete: K. 2.619.582.36

Za Dalmaciju pobliže obavestiti daje: Glavno Povjereništvo i Nadzorništvo „Croatiae“ u Slijepetu.

Poslovnička u Slijepetu, ulica Do Sud br. 356.

PUTNICI PRIMAJU SE UZ POVOLJNE UVJETE.